

De relatie tussen Probus Nederland en de lokale Probusclubs.

Het bestuur van Probus Nederland (PNL) heeft een onafhankelijke juridische commissie (JC) ingesteld bestaande uit juridische experts uit allerlei Probusclubs (PC's) in het land. In de onderstaande tekst staat een betoog over de relatie tussen de Stichting Probus Nederland en de lokale PC's

De positie en ambitie PNL zijn: behoud en bevorderen van de gezamenlijke identiteit van PC's door accrediteren nieuwe PC's, knooppunt van informatie en communicatie, (doen) organiseren van landelijke initiatieven en samenwerking, beheer van merk en logo Probus, beheer winkel Probus-parafernalia en gegevensbeheer aangesloten PC's .

PC's: zijn na accreditatie binnen de grenzen en regels van hun accreditatie autonoom in hun handelen.

Bestuurlijke en statutaire relatie tussen PNL en PC's

1. In tegenstelling tot de bekende landelijke serviceclubs, bestaat er tussen PNL en de PC's geen hiërarchische relatie, waarvan de (internationale) top naar de basis toe strikte regels gelden en verantwoordingsplicht voorwaarde is. Behoudens een tweejaarlijkse uitvraag van data bij de lokale PC's is er geen bestuurlijke verantwoordingsplicht. PC's worden geacht zich wel conform de bij de accreditatie vastgestelde reglementen te gedragen.
2. Wat is dan de rechtsrelatie tussen PNL en PC's? Voor de hand zou hebben gelegen en juridisch meest logisch zou zijn dat de PC's lid zouden zijn van een federatieve vereniging PNL, hetgeen een democratische bestuurlijke legitimatie over en weer zou rechtvaardigen. Nadeel van verenigingen is dat vaak een activistisch dwingende minderheid de dienst gaat uitmaken. Zelfs al zou een dergelijk risico procedureel kunnen worden tegen gegaan, zou PNL als koepel hierbij niet bij zijn gebaat, zo is kennelijk naar aanleiding van de meest recente discussie tussen PNL en PC's over de PNL-statuten besloten. Evenmin werd een uit een federatief verband volgende mogelijke bestuurlijke hiërarchie door de PC's als wenselijk ervaren.

Derhalve is in casu bij PNL gekozen voor de vorm van een zelfstandige stichting, wier rechtsrelatie met de aangesloten PC's alleen wordt vorm gegeven door het certificeren van nieuwe PC's, die zich op basis van aan deze certificatie verbonden regels dienen te houden aan de statuten en huishoudelijke reglementen van PNL. De invloed van PC's op het beleid van PNL beperkt zich tot het voordragen van bestuursleden voor de kandidatenlijst van het PNL-bestuur. Het PNL-bestuur kiest zelf uit de kandidaten op de kandidatenlijst, rekening houdend met de geografische spreiding van PC's in Nederland. De bestuurlijke relatie tussen PC's en PNL valt derhalve flinterdun te noemen. Levert dit bezwaren op?

3. Behoudens mogelijke theoretische bezwaren dat het bestuur van PNL geen statutaire bevoegdheden heeft, mocht een PC zich niet aan de gezamenlijke normen en waarden houden, lijken zich in de praktijk geen grote bezwaren voor te doen.

Indien door een PC in strijd met het geaccordeerd certificerend reglement wordt gehandeld kan als PNL in rechte worden opgetreden. Maar in situaties waar het reglement niet voorziet maar evident sprake is dat in strijd met de goede orde of zeden is gehandeld, kan staking van die activiteiten worden gevorderd omdat aan de goede naam van Probus schade wordt berokkend. Bij wanbestuur door het bestuur van de stichting PNL is het Openbaar Ministerie (OM) de eerst aangewezen instantie die hierop actie zal moeten verrichten. PC's kunnen dit bij het OM aanklaarten.

Uit strategisch organisatorische overwegingen zou een meer hechte relatie tussen PNL met PC's en hun leden als wenselijk kunnen worden ervaren. Echter buiten het feit dat leden primair lid zijn van hun eigen PC, kan intensivering van de band tussen PC's onderling en PNL in het beste geval worden voorzien door aan de behoefte van de PC-leden appellerende activiteiten te organiseren, zoals momenteel de PNL Nieuwsbrief, het Probus-golftoernooi en-bridgetoernooi en in de toekomst mogelijk andere overkoepelende activiteiten.

4. Mocht niettemin bestuurlijk toch de behoefte bestaan om de rechtsrelatie tussen PNL en PC's te verstevigen, dan zou onder de huidige omstandigheden de voorkeur uitgaan naar de introductie van een deelnemersraad in de Stichting PNL. Aan een degelijke deelnemersraad kunnen limitatief specifieke taken en bevoegdheden worden toegekend. Alsdan zal nader bekeken moeten worden in hoeverre deze eventueel in te stellen deelnemersraad al dan niet in strijd is met het ledenverbod bij de stichtingsvorm van artikel 2:285 lid2 BW

JC-advies:

Statutaire positie betreffende de rechtsrelatie tussen PNL en PC's ongemoeid laten. Zichtbare activiteiten PNL met toegevoegde waarde vormen feitelijk het bindmiddel met PC's en hun leden.